

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Деєв Д.І., Тишківський М.Я. Лікування та профілактика катаральної бронхопневмонії у телят ТОВ “Ресілієнт Матюші”.....	54
Деєв Д.І., Тишківський М.Я. Поширення, етіологія та симптоми катаральної бронхопневмонії у телят.....	55
Козір І.І., Тишківський М.Я. Ефективність лікування корів за гепатиту.....	56
Козір І.І., Тишківський М.Я. Симптоми, функціональний стан та структура печінки у корів за гепатиту.....	58
Грицай В.В., Чуб О.В. Зміщення сичуга вліво у корів (етіологія, діагностика та лікування).....	59
Струбчевська Д.О., Чуб О.В. Гастрит у свиней (етіологія, поширення та лікування).....	61
Осьмачко А.О., Чернозуб М.П. Поширення, причини, діагностика та лікування розриву передньої хрестоподібної зв’язки у собак.....	63
Ерлецькіс Д.А., Ємельяненко О.В. Сучасні підходи щодо поширення, патогенезу, перебігу, морфологічного прояву та лікування пухлин молочної залози у собак та кішок.....	65
Тарица В.Д., Ємельяненко О.В. Характеристика післяопераційного періоду за кастрації кнурців різного віку.....	66
Борисевич Ю.С., Ємельяненко О.В. Діагностика та лікування крипторхізму у кнурців.....	69
Золотарьова О.Ю., Ємельяненко О.В. Хірургічні підходи до лікування уролітіазу у котів.....	71
Личман С.І., Чемеровський В.О. Клініко–рентгенологічна характеристика переломів стегнової кістки у собак.....	72
Сакевич А.В., Чемеровський В.О. Особливості динаміки кальцій-фосфорного співвідношення за репаративного остеогенезу осколкових переломів у собак.....	74
Жерибор А.О., Чемеровський В.О. Клініко–рентгенологічна характеристика переломів стегнової кістки у котів.....	76
Урсул Н.Ю., Чемеровський В.О. Клінічна характеристика консолидації переломів довгих трубчастих кісток у собак.....	77
Оп’ятюк Д.В., Рубленко М.В. Моніторинг структури і нозологічних форм хірургічної патології у собак в умовах міської державної лікарні м. Миколаєва.....	79
Матковська О.О., Рубленко М.В. Особливості структури хірургічної патології за результатами бази даних клініки “Реалвет” (м. Бровари).....	81
Штангей А.О., Шевченко С.М. Лікувальна ефективність місцевих засобів за отитів у дрібних домашніх тварин.....	82
Макаревич В.К., Рубленко С.В. Поширення патології ліктьового суглобу у собак.....	84
Весна У.О., Шаганенко Р.В., Козій Н.В. Антибіотикорезистентність сучасний підхід до використання антибіотиків.....	85
Погребняк М.В., Шаганенко Р.В., Шаганенко В.С. Профілактичні заходи щодо протозоозів у телят.....	87
Урманець Л.В., Авраменко Н.В., Шаганенко Р.В. Ксенобіотики, їх класифікація та прояв дії.....	88
Романюк І.В., Шаганенко В.С., Шаганенко Р.В. Інсекто-акарицидні засоби для застосування великій рогатій худобі.....	90
Айхгорн О., Козій Н.В., Авраменко Н.В. Ветеринарні препарати для знеболення дрібних домашніх тварин.....	92
Собчук Я.А., Рубленко І.О. Комбіноване застосування антибіотиків різних груп за стафілококової інфекції.....	93
Варіченко Г.В., Козій Н.В. Етіологічні фактори за отитів у домашніх котів.....	96
Саванчук К. С., Соловйова Л. М. Епізоотологічний та клінічний прояв трихурузу свиней.....	97
Слісаренко М. О., Соловйова Л. М. Гельмінтофауна у собак міста Біла Церква.....	99
Парфенюк О. С., Соловйова Л. М. Поширення та лікування за езофагостомозу свиней.....	101
Барбер О.В., Рубленко І.О. Діагностика та лікування парвовірусного ентериту собак.....	103
Авраменко А.І., Довгаль О.В. Профілактичні заходи за інфекційних хвороб собак і котів.....	104
Діденко К.І., Білик С.А. Моніторинг та лікування каліцівірусної інфекції котів у клініці дрібних тварин.....	106

продуктів із залишковою кількістю антибіотиків, приводить до розвитку алергічних реакцій у людини та розвитку стійкості до препаратів. Максимальні рівні їх залишків у харчових продуктах тваринного походження не повинні перевищувати дози, рекомендовані комітетом ВООЗ.

В живому організмі ксенобіотики метаболізуються з утворенням нетоксичних сполук. Основним органом детоксикації є печінка. В ній, за допомогою специфічних ферментів, токсичні з'єднання переводяться у неактивну фазу.

З огляду на вище викладене, для покращення здоров'я тварини і людини необхідно удосконалювати нагляд за безпекою харчових продуктів. Потрібно враховувати можливий негативний вплив чужорідних хімічних речовин на здоров'я населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Губський Ю.І. Біологічна хімія: підручник. Київ - Вінниця: Нова книга, 2007. С. 45-56.
2. Загайка А.Л., Александрова К.В. Біологічна хімія: підручник. Харків: Форт. 2014. – С. 28 – 40.
3. Caro A.A. Cederbaum A.I. Oxidative stress, toxicology, and pharmacology of CYP2E1. *Annu. Rev. Pharmacol. Toxicol.* 2004. Vol. 44. P. 27–42.
4. Гжегоцький М.Р. Штабський Б.М., Шафран Л.М. Проблеми гармонізації гігієнічних нормативів ксенобіотиків у сучасній профілактичній токсикології. *Сучасні проблеми токсикології.* 2011. № 5. С. 39.
5. Zhukov V., Zaytseva O., Rezenenko Y.K. Effect of polyols P-5003-AC, P-373-2-20, P-294-2-35 on the sanitary regime of water reservoirs and organoleptic properties of water in connection with the water reservoirs protection. *Am. J. Clin. Exp. Med.* 2013. Vol. 1, No 1. P. 16–19.

УДК: 636.2.09:616.995.132.8:615.281

РОМАНЮК І.В., магістрант

Наукові керівники – ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук; ШАГАНЕНКО Р.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ІНСЕКТО-АКАРИЦИДНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕЛИКІЙ РОГАТІЙ ХУДОБИ

У тезах представлено випадки практичного застосування інсекто-акарицидних засобів на основі речовин групи синтетичних піретроїдів (цифлутрин, перметрин, альфациперметрин, флуметрин, циперметрин, дельтаметрин) для великої рогатої худоби.

Ключові слова: велика рогата худоба, інсекто-акарицидні засоби, ектопаразити, сифункулятоз, синтетичні піретроїди.

Утримання продуктивних тварин в господарствах вимагає збереження та максимального дотримання епізоотичного благополуччя поголів'я. Це стосується і профілактично-лікувальних заходів щодо паразитарних захворювань.

Серед хвороб паразитарної етіології значну частку займають ті, збудниками яких є ектопаразити, як постійні так і тимчасові [1].

У зв'язку з тим, що ектопаразитози великої рогатої худоби в більшості випадків перебігають в хронічній формі, досить часто лікувально-профілактичним заходам не приділяють належної уваги. В свою чергу це веде до значних економічних збитків, зокрема, зниження м'ясної та молочної продуктивності тварин, якості шкіри та шерсті, витрати на проведення лікувально-профілактичних заходів, тощо [2-4].

Основними ектопаразитами, що уражають велику рогату худобу, є воші та волосіди (особливо у стійловий період), кровосисні двокрилі комахи, іксодові кліщі, саркоптоїдні кліщі [5, 6]. Одним із поширених захворювань великої рогатої худоби є сифункулятоз.

Сифункулятоз – це ентомоз не захворювання, що викликається паразитуванням на тілі вошей, зокрема, *Haematopinus eurysternus* (Nitzsch, 1818) та *Linognathus vituli* (Linnaeus, 1758) із ряду Siphunculata. Ці комахи поширені всюди та є строго специфічними до своїх хазяїв.

У зв'язку з цим, метою нашої роботи було проаналізувати особливості використання інсекто-акарицидних засобів для великої рогатої худоби.

Для вивчення цього питання було проведено пошукову роботу та аналіз відповідних наукових статей.

На фармакологічному ринку існує широкий арсенал засобів для боротьби із ектопаразитами тварин. Залежно від походження та хімічної природи інсекто-акарицидні препарати поділяють на: фосфорорганічні, хлорорганічні, карбамати, макроциклічні лактони, піретроїди, тощо.

На сьогоднішній день, досить широко застосовується для боротьби з ектопаразитами ВРХ група піретроїдів, особливо синтетичних.

Механізм дії піретроїдів на організм комах полягає у блокуванні нервів та розвитку паралічу. Піретроїди порушують процес обміну іонів натрію і пролонгуючи відкриття каналів для них, деполяризують мембрану. Також порушуючи обмін іонів кальцію призводять до виділення надмірної кількості ацетилхоліну при проходженні нервового імпульсу через синаптичну щілину, що веде до перезбудження з наступним блокуванням нерву та розвитком паралічу.

За клінічних проявів отруєння у членистоногих піретроїди діляться на два типи. Препарати першого типу викликають підвищену активність комах, тремор, порушення координації рухів і параліч. Вплив піретроїдів другого типу призводить до поступової деполяризації нервових закінчень і подальшої блокади провідності нерва, що супроводжується паралічем [7]. Препарати групи піретроїдів мають різний ступінь токсичності для теплокровних тварин. Тривале застосування синтетичних піретроїдів викликає у комах набуту стійкість (групову та перехресну).

До групи синтетичних піретроїдів відносяться такі сполуки як цифлутрин (Антифлай, Цифлур, Цифлур-комбі), перметрин, флуметрин (Байгікол), циперметрин (Флектрон, Стоп-Інсект, Інсектозол), дельтаметрин (Бутокс, Дельтаметрин 5%, Дельталан-50, Прометрин), альфациперметрин (Ектосан, Інтерфлайтокс).

Деякі науковці довели високу інсектицидну ефективність дельтаметрину і флуметрину за дворазової зовнішньої обробки великої рогатої худоби [8].

Shakya M та ін. вивчали інсектицидну дію циперметрину, флуметрину та дельтаметрину у різних концентраціях щодо впливу на воші великої рогатої худоби. Авторами було відмічено високу ефективність циперметрину, флуметрину, у порівнянні із дельтаметрином [9].

Застосування альфациперметрину буйволам за сифункулятозу показало високу його інсектицидну дію. Так, автори на 1-, 7-, 14-, 21-, 28-, 35-, 42-, 49-у і 56-у добу досліджували ефективність даної речовини. На 7-у добу було відмічено повну загибель вошей на тваринах, а інсектицидний захист препарату тривав протягом всього періоду досліджень (до 56-ї доби). Впродовж випробування альфациперметрин добре переносився всіма тваринами, клінічно побічних реакцій не спостерігалось. Результати цього дослідження показують, що альфациперметрин ефективним, безпечним і зручним у застосуванні препаратом, придатним для лікування буйволів уражених вошами [10].

Дослідженнями А. Onur Girişgin і ін. доведена висока терапевтична ефективність 1 % флуметрину за ектопаразитозів у телят. Захист тварин під препаратом відмічали впродовж 5 тижнів [11].

Отже, синтетичні піретроїди є ефективними інсектицидними засобами за ектопаразитозів великої рогатої худоби, зокрема, сифункулятозу. Однак, згідно наукових досліджень, за тривалого застосування даної групи речовин можливий розвиток резистентності членистоногих.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Євстаф'єва В.О., Кручиненко О.В., Мельничук В.В. та ін. (2020). Епізоотологічні особливості перебігу паразитозів у великої рогатої худоби та овець у літньо-пасовищний період. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2022. № 3. С. 205–212.

2. Egri B. Louse Infestation of Ruminants. In: Bovine Science – A Key to Sustainable Development. Ch. 6. Rijeka: IntechOpen. 2018. P. 218. Doi: 10.5772/intechopen.79257.
3. Mullen G.R., Durden L.A. Medical and Veterinary Entomology. Third ed. Philadelphia: Saunders. 2019. P. 792. Doi:10.1016/C2017-0-00210-0.
4. Kazek M. Jezierski T. Ecological, behavioural and economic effects of insects on grazing farm animals. A review. *Animal Science Papers and Reports*. 2014. № 32. P. 107–119.
5. Sayyad B., Mughal S.H., Iqbal M.N., Ashraf A., Muhammad, A. Prevalence of Ectoparasites of Ruminants in Muzaffarabad District, Azad Jammu and Kashmir. *PSM Veterinary Research*. 2016. Vol. 1, No 1. P. 22–25.
6. Крюков, Д. Боротьба з комахами: хто перемагає? *Пропозиція*. 2016. № 1. С. 60–63.
7. Березовський А.В., Нагорна Л.В., Проскуріна І.В. Особливості використання препаратів на основі цифлутрину для захисту худоби від літаючих кровососів. *Науково-технічний бюлетень інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок*. 2018. № 19(2). С. 193–198.
8. Hauge S.J., Kielland C., Ringdal G., Skjerve E., Nafstad O. Factors associated with cattle cleanliness on Norwegian dairy farms. *Journal of dairy science*. 2012. Vol. 95, No 5. P. 2485–2496.
9. Shakya M, Kaveri K.G., Jamra S. et al. Detection of deltamethrin, cypermethrin and flumethrin efficacy against buffalo lice-*Haematopinus tuberculatus*. *Trop Anim Health Prod*. 2022. Vol. 54, No 1. P.66. Doi: 10.1007/s11250-022-03063-4. PMID: 35041093.
10. Veneziano V., Neglia G., Cimmino R. et al. The efficacy and safety of alphacypermethrin as a pour-on treatment for water buffalo (*Bubalus bubalis*) infested with *Haematopinus tuberculatus* (Phthiraptera: Haematopinidae). *Parasitol Res*. 2013. Vol. 112, No 8. P. 2907-2912. Doi: 10.1007/s00436-013-3462-8.
11. Girişgin A. Onur, Güleğenl A. Ender, Aydin L. et al. Bovicola bovi ve Linognathus vituli ile Doğal Enfeste Danalarda Flupeks®'in (1 % Flumethrin) Etkisi. *YYU Veteriner Fakultesi Dergisi*. 2011. Vol. 22, No 1. P. 31–33.

УДК 619:616. 12-008.3:617-089.5

АЙХГОРН О., магістрант

Наукові керівники – **КОЗІЙ Н.В.**, канд. вет. наук; **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ЗНЕБОЛЕННЯ ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Гуманне поводження з тваринами передбачає забезпечення їх знеболенням під час оперативних втручань. На фармацевтичному ринку представлено ряд препаратів з різних фармакологічних груп що пригнічують центральну нервову систему. Їх поєднання забезпечує керованість наркозу та зменшення негативного впливу на тварин.

Ключові слова: загальна анестезія, знеболення, дрібні домашні тварини.

Важливим компонентом надання ветеринарних послуг є забезпечення пацієнтів відповідним знеболенням, дотримуючись вимог гуманного поводження з тваринами. Одним із основних препаратів які забезпечують високу ступінь знеболення у ветеринарній хірургічній практиці є кетамін. Однак починаючи з 2010 року проводилися дискусії щодо обмеження використання цього препарату у зв'язку з його побічним впливом на нервову систему. У 2012 році був прийнятий закон, що регламентує його обіг. Кетамін це психотропна речовина використання якої, потребує придбання ліцензії. Отримання дозволу на роботу з цим препаратом можуть далеко не всі ветеринарні клініки і тим більше лікарі ветеринарної медицини, які отримали право на надання ветеринарних послуг. Тому в сучасній ветеринарній практиці використовують поєднання препаратів [1], які здатні забезпечити певний рівень анестезії.

Метою нашої роботи було проаналізувати номенклатуру сучасних ветеринарних препаратів які використовуються у ветеринарній хірургічній практиці для загальної анестезії.

Матеріалом для досліджень були наукові публікації результатів ефективності забезпечення анальгетичної дії препаратів та пропозиції ветеринарної фармацевтичної галузі засобів, для загальної анестезії тварин.

При аналізі опублікованих результатів вивчення ефективності засобів для забезпечення знеболення у ветеринарній хірургічній практиці відмічали поєднання препаратів з різних фармакологічних груп які пригнічують центральну нервову систему.